

5. Łubin żółty

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym rejestrze z łubinem żółtym znajduje się 11 polskich odmian, 9 z nich to odmiany niesamokończące, a pozostałe 2 są o samokończącym typie wzrostu. Wszystkie cechuje niska zawartość alkaloidów. Na terenie naszego województwa badano 4 odmiany niesamokończące i 1 samokończącą. Doświadczenia z łubinem żółtym były prowadzone w ZDOO Ruska Wieś i ZDOO Rychliki. W celu poszerzenia informacji o odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie plonowanie odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

W roku 2020 uzyskany plon nasion był nieco wyższy niż w latach 2018 i 2019. Najwyższe plony uzyskano w ZDOO Ruska Wieś. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu zarówno w Rychlikach, Ruskiej Wsi i Marianowie wyróżnił się Mister, ponadto w Ruskiej Wsi odmiany Puma i Lord, a w Rychlikach i Ruskiej Wsi nowozarejestrowana odmiana Salut. W ZDOO Marianowo wysoko plonującą była samokończąca odmiana Perkoz. Analiza ostatniego trzylecia wykazała iż dosyć stabilnie plonującą odmianą była Puma. Najwyższą masą tysiaca (MTN) charakteryzował się Mister, a najniższą (MTN) Lord.

Tabela 1.

Lubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Rok włączenia do LOZ	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany niesamokończące					
1.	Mister	PL	2003		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
2.	Lord	PL	2006		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
3.	Puma	PL	2017	2020	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
4.	Salut	PL	2020		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
odmiany samokończące					
5.	Perkoz	PL	2008		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin

* - według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Lubin żółty. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Miejscowość	ZDOO Rychliki <i>pow. Elbląg</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Elk</i>	ZDOO Marianowo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni słaby	żytni dobry	żytni dobry
Klasa bonitacji gleby	IV b	IV b	IV b
pH gleby w <i>KCl</i>	4,3	6,5	6,0
Przedplon	pszenżyto ozime	jęczmień ozimy	pszenica jara
Data siewu	07.04.20	28.03.20	06.04.20
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	90/120	90/120	90/120
Data zbioru	21.08.20	15.08.20	14.08.20
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	-	-	-
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	35	10	37,5
K₂O (<i>kg/ha</i>)	60	55	90
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Maxim 25 FS		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Boxer 800 EC (1,5 l) + Wing P 462,5 (2,5 l)	-
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Sekil 20 SP (0,2 kg)	-
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (<i>nazwa</i>)	Nitragina	Agrarius bi lupin	Nitragina

Tabela 3.

Łubin żółty. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2020

Lp.	Wyszczególnienie	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	17.06.	17.06.	18.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	27.07.	04.08.	29.07.
3.	Wysokość roślin (cm)	76	66	69
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	7,4	7,8	4,5
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	6,0	7,8	4,5
6.	Masa 1000 nasion (g)	139	134	151
7.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	12,7	9,7	12,8
8.	Choroby – Antraknoza (9°)	9	9	6,4
9.	Plon nasion (przy wilgotności 15%) dt/ha	<u>24,7</u>	<u>26,1</u>	<u>10,3</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin żółty. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2020

przy wilgotności nasion 15%

Lp.	Odmiana	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>24,8</u>	<u>26,1</u>	<u>10,3</u>	<u>17,0</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>					
1.	Mister	115	109	121	104
2.	Lord	77	107	92	103
3.	Puma	101	110	65	104
4.	Salut	113	105	82	98
<i>odmiany samokończące</i>					
5.	Perkoz	94	70	141	92

Wzorzec w 2020 roku – średnia z wszystkich odmian

Tabela 5.

Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2020; 2019; 2018*przy wilgotności nasion 15%*

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec (dt/ha)			<u>20,4</u>	<u>12,7</u>	<u>19,1</u>	<u>16,6</u>	<u>17,4</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Mister	3	113	96	94	105	101
2.	Lord	3	92	97	98	95	96
3.	Puma	3	98	107	110	103	105
4.	Salut	1	104	-	-	-	-
<i>odmiany samokończące</i>							
5.	Perkoz	3	91	99	89	95	93
Liczba doświadczeń			3	3	3	6	9

Wzorzec w 2020 średnia z wszystkich odmian

Tabela 6.

Łubin żółty. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2020; 2018-2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku)		Masa 1000 nasion (g)	
			2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020
Wzorzec (skala 9°)			<u>142</u>	<u>89</u>	<u>170</u>	<u>162</u>	<u>142</u>	<u>206</u>	<u>142</u>	<u>145</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>										
1.	Mister	3	7	2	-1	0	0	1	7	4
2.	Lord	3	-7	-2	0	1	1	1	-7	-6
3.	Puma	3	2	3	1	2	2	2	2	7
4.	Salut	1	-1	-	0	-	1	-	-1	-
<i>odmiany samokończące</i>										
5.	Perkoz	3	-3	2	-2	-1	-3	-2	-3	-4
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	3	9	3	9

Wzorzec w 2020 średnia z wszystkich odmian

**Charakterystyka odmian lubinu żółtego wpisanych do Krajowego rejestru
w sezonie wegetacyjnym 2020 na podstawie Listy Opisowej Odmian COBORU
(odmiany badane w doświadczeniach regionalnych)**

SALUT

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka dość duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę- średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².